

Kluge Marianne

Fra: Postmottak OED
Sendt: 2. februar 2005 07:16
Til: Kluge Marianne
Emne: VS: Høring - Lovutkast om pliktige elsertifikater

Viktighet: Høy

-----Opprinnelig melding-----

Fra: Holm, Elisa [mailto:Elisa.Holm@ssb.no]
Sendt: 1. februar 2005 15:14
Til: Postmottak OED
Emne: Høring - Lovutkast om pliktige elsertifikater
Viktighet: Høy

Hei,

Vedlagt finner dere Statistisk sentralbyrås svar på ovennevnte høring. Fristen er idag!

Brevet blir også sendt per post.

.....
Vennlig hilsen
Elisa Holm
Statistisk sentralbyrå
tlf: 21 09 49 91
fax: 21 09 49 98
e-post: enh@ssb.no
.....

Det Kongelige Olje og Energidepartement
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo

Oslo, 27.01.05
Deres ref.: 04/01719-1 Vår ref: 04/2759
Saksbehandler: Torstein Arne Bye
Gruppe for energi og miljøøkonomi

Høring - Pliktige elsertifikater

Vi viser til høringsdokumenter for ovennevnte sak. Pliktige elsertifikater ønskes innført for å øke produksjon av elektrisitet fra fornybare energikilder. En rimelig tolkningen er at dette skal erstatte ikke fornybare energikilder, eller erstatte import som på marginen er produsert med ikke fornybare teknologier. Siden den mest aktuelle ikke fornybare energikilden innenlands er gasskraft, og utbygging av gasskraft er sterkt regulert, virker elsertifikater som et unødvendig instrument i denne sammenheng. Økt etterspørsel i markedet vil drive kraftprisen opp og dermed bedre lønnsomheten ved fornybare teknologier slik at de kommer inn i markedet uten en slik implisitt støtteordning.

I høringsdokumentet vises til St.meld.nr.18 (2003-2004) Om forsyningsikkerhetene for strøm mv., der elsertifikater foreslås innført for å redusere kraftproduksjonens sårbarhet for svikt i nedbøren. De mest sannsynlige teknologiene som vil bli omfattet av et elsertifikatmarked i Norge, er ny vannkraft og vindkraft. Ny vannkraft vil ikke bedre sårbarheten for nedbørssvikt. Hvordan samspillet mellom vindkraft og vannkraft vil være i denne sammenheng er uklart. Ny vannkraft og vindkraft er de mest sannsynlige teknologiene i Norge i et marked både uten og med elsertifikater. Siden virkningen av en elsertifikatordning da vil fungere som en subsidieordning som stimulerer slik kapasitet, vil virkningen i markedet være økt tilbud og lavere priser, en vridning i hvilke anlegg som bygges først og redusert import/økt eksport.

Norge har et godt naturgrunnlag med tanke på utbygging av kraftproduksjon fra fornybare kilder. Vi kan bygge ut mer vannkraft samtidig som vi har et langstrakt land med store arealer både onshore og offshore der det kan bygges vindmøller. Potensialet kan imidlertid synes større enn det i virkeligheten er, da stortilt utbygging av disse teknologiene vil kunne kreve betydelige infrastrukturinvesteringer i transmisjonsnett. Dette kan gjøre omfattende investeringer i disse fornybare teknologiene kostbar, og sannsynligvis samfunnsøkonomisk ulønnsomme. En omfattende utbygging av fornybare energikilder i Norge, med en kjøpsplikt av sertifikater for norske forbrukere, vil også høyst sannsynlig medføre økt netto eksport av elektrisitet. Dette bidrar til å holde prisene nede i nabolandene, på norske forbrukeres bekostning.

I forslaget antydes at elsertifikatmarkedet bør være langsiktig for å redusere investeringsrisikoen og unngå unødig høye elsertifikatpriser. Det er derfor antydnet en opptrappingsperiode for ordningen på 10 år, at anleggene kan få sertifikater i 10 år, og en nedtrappingsperiode for ordningen over de 10 neste årene. Levetiden på de aktuelle anleggene er gjerne 20-40 år. At levetiden for sertifikatene er kortere enn levetiden for anleggene, og at sertifikatprisen vil være svært usikker rundt opptrappings- og nedtrappingsperiodene, gjør at det vil være stor usikkerhet knyttet til verdien av sertifikatene for investor. Usikkerhet vil redusere investeringsviljen og kan dermed gi en høy sertifikatpris.

49
8

I lovforslaget er det ikke uttrykt noe ambisjonsnivå for hvor mye elsertifikatorordningen skal bidra til å finansiere nye fornybare teknologier. Det er antydning at man ønsker å fastsette et visst volummål - det vil si et visst antall TWh som skal finansieres ved en slik ordning. Rent praktisk vil det være vanskelig å implementere et volummål på kjøpersiden i et fritt elektrisitetsmarked, med mindre man deler ut kvoter til alle kjøperne.

Høringsdokumentet diskuterer ulike alternativer for hvilke forbrukergrupper elsertifikatplikten skal omfatte. Ett av forslagene er at de grupper som i dag er unntatt fra elavgift, også skal unntas for sertifikatplikt. På samme måte som unntak for elavgift vil dette lede til en allokering av elektrisitet som ikke er samfunnsøkonomisk optimal. En begrensning av etterspørselssiden vil også lede til at den samlede betalingsvilligheten for kraft i samfunnet reduseres, og at sertifikatprisen dermed blir høyere enn den ellers ville ha blitt.

Regulering av elektrisitetsmarkedet gjennom sertifikatordninger vil medføre samfunnsøkonomiske tap som må veies opp mot de fordeler som oppnås. Det samfunnsøkonomiske tapet som oppstår er mulig å beregne. De som taper på ordningen er forbrukere og eksisterende produsenter. De som vinner er produsenter med de sertifikatberettigede teknologiene. I tillegg vil en slik ordning medføre at norske forbrukere betaler for et større tilbud av elektrisitet i utlandet, enten ved økt eksport eller ved redusert import. En slik sertifikatordning vil også medføre effekter på de offentlige budsjetter utover de rent administrative kostnader ved ordningen. Eksempler på dette er redusert inntekts- og grunnrenteskatning og redusert eiendomsbeskatning, da både selgerpris på elektrisitet og volum vil reduseres. Naturressursbeskatningen vil bli redusert siden volumet av skattbare teknologier går ned. Dersom de sertifikatberettigede teknologiene omfattes av grunnrente- og naturressursbeskatningen, reduseres betydningen av dette elementet. Tilsvarende vil provenyet fra elektrisitetsavgiften og momsen påvirkes gjennom at forbruket av elektrisitet i Norge vil gå ned (redusert import/økt eksport).

Det antydes i meldingen at innføring av en elsertifikatorordning vil medføre "betydelige elementer av offentlig forvaltning". Hvis elsertifikatandelen blir satt lavt, betyr dette store administrative kostnader per enhet. Hvis elsertifikatandelen blir satt høyt, betyr det store kostnader ved at for mye kraftproduksjon bygges ut i for rask takt.

Dersom ordningen innføres, og det etableres et registersystem for kontroll av ordningen, vil dette kunne ha betydning for SSBs energistatistikk.

Statistisk sentralbyrå vil for øvrig vise til en egen utredning vi har gjennomført for departementet om virkningen av innføring av et felles norsk svensk elsertifikatmarked.

Vennlig hilsen

Øystein Olsen